

Nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény dohánytermék fogyasztására és az azzal kapcsolatos szankciók alkalmazására vonatkozó rendelkezései közérthetően

Teljes dohányzási tilalom:

1. közoktatási intézményben¹ (pl. óvoda, általános iskola és középiskola), és a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül,
2. gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben (pl. bölcsőde), és a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül,
3. egészségügyi szolgáltatónál (pl. kórház, rendelő) és ahol eü. szolgáltatást is nyújtanak függetlenül az intézmény rendeltetésétől, és a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül, illetve a dohányzóhely az intézmény területén kívül úgy jelölhető ki, ha az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők szokásos vagy szükségszerű útvonalától megfelelően elkülönül,
4. helyi közforgalomban közlekedő közösségi közlekedési eszközön, helyiérdekű vasúton, menetrend alapján belföldi helyközi közforgalomban közlekedő autóbuszon, valamint menetrend szerint közlekedő személyszállító vonaton (pl. HÉV, BKV, Volán és MÁV járatok),
5. munkahely zárt légterű helyiségeiben,
6. közforgalmú intézmény² zárt légterű helyiségeiben (függetlenül attól, hogy a belépés esetleg feltételhez kötött, pl. zártkörű rendezvény) és a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül,
7. közterületi játszótereken, továbbá a játszóterek külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül,
8. a közforgalmú vasúti létesítmények és pálya tartozékainak személyforgalom számára megnyitott területein, megállóban, várakozóhelyen, illetőleg helyiségben, valamint nyílt légterű megálló, várakozóhely esetén annak külső határvonalától számított 5 méteres távolságon belül (ha a terület külső határvonala nem állapítható meg egyértelműen, akkor kijelölő táblától vagy más jelzéstől számított 5 méteres sugarú körnek megfelelő körzetben tilos dohányozni),
9. közterületnek minősülő, a gyalogosforgalom számára nyitva álló aluljárókban és egyéb, zárt légterű közforgalmú közlekedő összekötő terekben.

Csak kijelölt helyen megengedett a dohányzás:

A) nyílt légtérben kijelölt dohányzóhelyen:

1. közforgalmú intézmény területén (pl. udvar),
2. munkahelyen (pl. udvar),

B) zárt légtérben kijelölt dohányzóhelyen:

1. büntetés-végrehajtási intézményekben a fogvatartottak - köztük a kóros elmeállapotúak számára,
2. pszichiátriai intézetben a pszichiátriai betegek számára,
3. a már működő, a hatóság által engedélyezett szállodai szivarszobákban,
4. zárttéri munkahelyen, ahol a munkahelyi klíma a külön jogszabályban meghatározott korrigált effektív hőmérséklet a 24°C-ot meghaladja.

¹ *Intézmény:* az épület és a telek együttesen, pl. iskola és a hozzá tartozó udvar.

² *Közforgalmú intézmény:* az érintettek számára közfeladatot, illetőleg közérdekű vagy egyéb szolgáltatást, ellátást (a továbbiakban együtt: szolgáltatás) végző természetes vagy jogi személynek, illetőleg jogi személyiséggel rendelkező szervezetnek a szolgáltatás, illetve az azzal összefüggő tevékenység biztosítására szolgáló létesítménye vagy egyéb eszköze, függetlenül attól, hogy az oda történő belépés a nyilvánosság számára teljesen szabad vagy valamely feltétel teljesítéséhez kötött, pl. közhivatalok, vendéglátóhelyek, üzletek, sportlétesítmények.

Kijelölés nélkül is megengedett a dohányzás:

1. a dohánytermék kereskedelmi bemutatója céljából létrejött rendezvényen,
2. szálláshelyszolgáltatást nyújtó intézmények kifejezetten dohányzóként kiadott és ekként megjelölt, zárt légtérű szobáiban, feltéve, hogy más rendelkezés vagy tűzvédelmi előírás egyébként nem tiltja.

A tulajdonos/fenntartó/munkáltató döntésétől függően:

1. Helyi önkormányzat rendeletében közterületet nemdohányzó közterületnek nyilváníthat.
2. Magánforgalomban közlekedő közösségi közlekedési eszközön (pl. taxi, bérelt busz) a dohányzóhely kijelöléséről az üzemeltető dönt. Ugyanez a szabály vonatkozik az Nvt.-ben külön nem említett egyéb közösségi közlekedési eszközökre is – pl. repülő-, hajó-, kompjáratok.
3. Szórakoztató, vendéglátó szolgáltatást nyújtó közforgalmú intézmény üzemeltetője az intézményt nemdohányzó intézménnyé nyilváníthatja. Ebben az esetben dohányzóhelyet nyílt légtérben *sem kell* kijelölni.
4. A munkáltató a munkahelyet nemdohányzó munkahellyé nyilváníthatja. Ebben az esetben a munkavállalók az intézmény teljes területén nem dohányozhatnak beleértve pl. az udvart is. Amennyiben a munkáltató egyben közforgalmú intézmény is, az ügyfelek részére továbbra is kötelező - nyílt légtérben - dohányzó helyet kijelölni.

Dohányzás tiltásának, illetve lehetőségének megjelölése

A dohányzási korlátozással érintett, valamint a dohányzásra kijelölt helyeket, helyiségeket, valamint közterületeket felirat vagy más egyértelmű jelzés alkalmazásával - tűzvédelmi szempontú tilalom esetén szabványos tiltó táblával, illetve piktogrammal - szembetűnő módon meg kell jelölni. Nemdohányzó intézmények, nemdohányzó munkahelyek esetén a nemdohányzó intézménnyé/nemdohányzó munkahellyé minősítés tényét jól látható és egyértelmű felirat vagy jelzés alkalmazásával kell feltüntetni.

A "szembetűnő" valamint a "jól látható" és az „egyértelmű” követelményeknek megfelelő feliratok és jelzések az ÁNTSZ honlapjáról (www.antsz.hu) letölthetők. Ezek megfelelő méretben kinyomtatva, az adott hely vagy helyiség viszonyaihoz igazodóan kihelyezve a Nemdohányzók védelméről szóló jogszabálynak megfelelnek, ezért alkalmazásukat javasoljuk.

Dohányzóhely egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézmény bejáratától számított 5 méteres távolságon kívül is csak úgy jelölhető ki, ha a dohányzóhely az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők szokásos vagy szükségszerű útvonalától megfelelően elkülönül.

A szórakoztató, vendéglátó szolgáltatást nyújtó közforgalmú intézmények esetében a dohányzóhelyet a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül abban az esetben lehet kijelölni, ha az intézmény területén a nyílt légtérű dohányzóhely kijelölésének feltételei a bejáratától számított 5 méteres távolságon kívül nem állnak fenn.

Zárt légtérű dohányzóhely kijelölésekor, a dohányzóhely nemdohányzó helyiséggel azonos helyiségben nem jelölhető ki. Zárt légtérű dohányzóhely esetén a megfelelő légcseré feltételeit nyílászáró szerkezetekkel vagy egyéb műszaki berendezés felszerelésével biztosítani kell úgy, hogy dohányfüst a nemdohányzó helyiségekbe ne juthasson be.

Intézkedések a dohányzási tilalmak, korlátozások megsértése esetén:

A közforgalmú intézmény feladatkörében eljáró, valamint a közösségi közlekedési eszköz működtetésében hivatásszerűen közreműködő személy (a továbbiakban rendelkezésre jogosult) jogsértés észlelése esetén köteles:

1. a jogsértés haladéktalan befejezésére felhívni a jogsértőt,

2. annak eredménytelensége esetén felszólítani a közforgalmú intézmény, illetve a közlekedési eszköz elhagyására,
3. eljárás lefolytatását kezdeményezni.

A közforgalmú intézmény belső szabályzatában meghatározott személlyel (ennek hiányában az intézmény vezetőjével, üzemeltetőjével, a rendezvény szervezőjével, közösségi közlekedési eszköz üzemben tartójával, közoktatási intézmény vezetőjével, illetve a munkáltatóval) szemben el lehet tekinteni az egészségvédelmi bírság kiszabásától, ha a rendelkezésre jogosult a dohányzásra vonatkozó korlátozást megsértővel szemben felhívási, felszólítási, elhagyásra felhívási, illetőleg eljárás indítási kötelezettségének bizonyíthatóan eleget tett.

Egészségvédelmi bírság

Egészségvédelmi bírság csak azon dohányzással összefüggő tilalmak, korlátozások megsértése esetén azon természetes személlyel szemben szabható ki, aki a cselekmény elkövetésekor 14. életévét betöltötte és saját jövedelemmel rendelkezik.

A bírság mértéke:

1. a természetes személlyel szemben, aki tiltott helyen dohányzik
20.000-50 000 Ft
2. az Nvt. betartásáért felelőssel szemben
100.000-250.000 Ft
3. az intézmény, szervezet, üzemeltető vagy gazdasági társaság esetében
1.000.000-2.500.000 Ft.

Egészségvédelmi bírság megfizetésének egyik módja a helyszínen megállapított és kiszabott egészségvédelmi bírság: max. 30.000 forint, ha 30 napon belül befizetésre kerül, ellenkező esetben akár 50.000.- Ft is lehet.

Eljárási határidők

Az egészségvédelmi bírság főszabályként a jogsértő magatartásról való tudomásszerzést követő 6 hónapon belül alkalmazható, és a jogsértő magatartás tanúsításától számított 1 éven túl nem szabható ki.

Átmeneti rendelkezések

A 2012. januártól bevezetett szigorításokat az egészségügyi államigazgatási szerv (a megyei kormányhivatalok népegészségügyi szakigazgatási szervei) ellenőrzi, azonban 2012. március 31-ig egészségvédelmi bírságot nem szab ki (csak abban az esetben, ha az ellenőrzés során tapasztalt cselekmény miatt a 2011. december 31-én hatályos szabályok alapján is bírságolásnak lett volna helye). Ha a hatóság olyan jogsértést, kötelezettségszegést észlel, amely helyszínen orvosolható, erre végzésben hívja fel az érintett figyelmét és kötelezi a jogszabályban foglaltak betartására. Ezen esetben az ilyen helyeken számítani lehet arra, hogy 2012. áprilistól ismételt ellenőrzésre kerülhet sor.

Kapcsolódó szabályok

A társasházak és a lakásszövetkezetek esetében az alábbi szabályok lépnek hatályba:

A házirend - a tulajdonostársak összes tulajdoni hányad szerinti legalább négyötödös többségével megállapított - eltérő rendelkezése hiányában tilos dohányozni a közös tulajdonban lévő zárt légtérű épületrészekben, területeken, illetve helyiségekben.